

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної
філології

Михайло РОШКО

« 3 » липня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЯ**

Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація) (за наявності)	035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Освітня програма	Англійська мова та література.
Статус дисципліни	Переклад вибіркова
Мова навчання	англійська

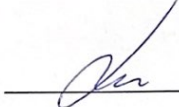
Робоча програма навчальної дисципліни «Лінгвокультурологія» для здобувачів вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності **035 Філологія** предметної спеціальності (спеціалізації) (за наявності) **035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно)**, перша - англійська освітньої програми **Англійська мова та література. Переклад**

Розробник:

Глюдзик Юлія Вікторівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

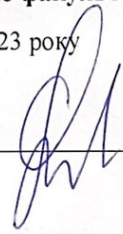
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри англійської філології

Протокол № 8 від 30 червня 2023 року

Завідувач кафедри Сніжана ГОЛИК

Схвалено науково-методичною комісією факультету іноземної філології

Протокол № 4 від 30 червня 2023 року

Голова науково-методичної комісії Вікторія СИНЬО

© Глюдзик Ю. В., 2023р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма Навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	3	4
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,3	6	8
	Лекції:	
	40	14
	Практичні (семінарські):	
	20	4
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: залік	Самостійна робота:	
	60	102

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення вибіркової дисципліни «Лінгвокультурологія» є ознайомлення студентів з методологічною основою, теоретичними концепціями курсу, термінологічним апаратом цього напрямку мовознавства, мовними та культурними явищами, особливостями лінгвокультурним різних типів.

Завдання курсу полягає в тому, щоб ознайомити студентів із основними поняттями, категоріями та концепціями, сучасними теоріями та гіпотезами лінгвокультурології, основними закономірностями та етапами становлення цієї дисципліни. Студенти повинні знати основні етапи зародження й розвитку лінгвокультурологічної парадигми, основні поняття цього напрямку лінгвістичних досліджень, способи концептуальної організації знань; методику проведення лінгвокультурологічного, концептуального та фреймового аналізу, а також найважливіші наукові дослідження у цій галузі. Програма також передбачає розвиток критичного аналітичного мислення й формування у студентів здатності проводити науково-дослідницьку діяльність.

Ключовою метою семінарських занять курсу є розгляд проблемних аспектів, перевірка належного опрацювання та розуміння студентами рекомендованої літератури, розвиток навичок мовного аналізу матеріалу, визначення рівня та якості засвоєного. Пропоновані джерела рекомендованої літератури для самостійного опрацювання дозволяють ширше охопити теоретичні питання курсу, а також сприяють формуванню у студентів навичок автономної роботи та здатності доходити самостійних висновків зі спостережень над фактичним матеріалом.

Вибіркова дисципліна «Лінгвокультурологія» складається з курсу лекцій та практичних занять, під час яких студенти виступають з презентаціями на різні теми, ведуть дискусію з різних проблем курсу, а також виконують різні практичні завдання для кращого засвоєння матеріалу.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумови вивчення навчальної дисципліни «Лінгвокультурологія» не зазначені в Структурно-логічній схемі ОП, оскільки дисципліна належить до ВК.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У відповідності до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність	
Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується невизначеністю умов і вимог.	ІК-1
Загальні компетентності	Шифр ПРН
Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.	ЗК-5
Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	ЗК-6
Здатність працювати в команді та автономно.	ЗК-8

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ЗК-10
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ЗК-11
Здатність проведення досліджень на належному рівні.	ЗК-13

Фахові компетентності	Шифр ПРН
Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ	ФК-1
Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.	ФК-2
Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).	ФК-3
Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.	ФК-4
Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації)	ФК-7
Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.	ФК-8
Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (перекладознавчий) аналіз текстів різних стилів і жанрів	ФК-10

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- залік
- стандартизовані тести
- усне опитування
- презентації
- виконання індивідуальних та групових завдань
- комплексні контрольні роботи

Методи навчання

У процесі викладання спецкурсу «Лінгвокультурологія» викладач використовує такі групи методів навчання:

1. Словесні (лекція, бесіда, обговорення).
2. Наочні (ілюстрація, демонстрація (з використанням таблиць та схем, електронних презентацій)).
3. Практичні виконання тестових завдань; робота з першоджерелами; виконання індивідуальних завдань; контрольні роботи.

Методи контролю

Викладач використовує такі групи методик контролю знань студентів, які вивчають спецкурс «Лінгвокультурологія»:

1. Методи усного контролю (монологічна відповідь студента на окреме питання в індивідуальній та фронтальній формах; запитально-відповідна бесіда під час пояснення проблемного питання на лекції).

2. Письмовий контроль (виконання індивідуальної роботи; модульна контрольна робота).
3. Методи практичного контролю (перевірка змістового наповнення презентації).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування, презентації, виконання індивідуальних та групових завдань, стандартизовані тести;

Форма модульного контролю: письмова;

Форма підсумкового семестрового контролю: залік.

Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання рівня результатів навчання студентів з дисципліни «Лінгвокультурологія» здійснюється на основі результатів поточного модульного контролю (ПМК), підсумкового контролю знань студентів (ПКЗ) та підготовки презентацій. Завдання поточного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 10 балів за кожне практичне заняття; завдання, що виносяться на модульну контрольну роботу – від 0 до 50 балів, та презентації – від 0 до 10 балів за кожну у першому змістовому модулі. У другому змістовому модулі завдання поточного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 10 балів за кожне семінарське заняття; завдання, що виносяться на модульну контрольну роботу – від 0 до 50 балів, та презентації – від 0 до 10 балів кожна.

Підсумковий контроль знань студентів (ПКЗ) проводиться у формі заліку. Під час заліку студент повинен продемонструвати набуті протягом усього періоду навчання знання, вміння та навички, передбачені навчальною програмою.

Підсумкова модульна контрольна робота оцінюється по 50-ти бальній шкалі і переважно містить два теоретичні завдання, кожне з яких оцінюється по 15 балів, а також 20 тестових завдань, кожне з яких оцінюється в 1 бал.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1-T4	T5-T7	T8-T10	Презентації	50	100
10	10	10	20		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота			Модульна контрольна робота	Сума
T11-17	T18-T20	Презентації	50	100
5	5	30		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Семінарські заняття (допуск, виконання та захист)	3*10	30	2*10	20
Презентація	2*10	20	3	30
Модульна контрольна робота (тематичне оцінювання+тестування)	1	50(30+20)	1	50(30+20)
Разом	100			

Критерії оцінювання на практичних заняттях

9-10 балів. Студент демонструє високий рівень засвоєння матеріалу. Вільно оперує спеціальною термінологією, критично мислить та аналізує проблемні питання дисципліни. При підготовці до заняття студент використовував творчий підхід, не обмежуючись тільки матеріалами підручника або лекції. Під час практичного заняття студент активно приймає участь в дискусіях та доповнює відповіді інших. Протягом відповіді активно використовує приклади для кращого розуміння матеріалу. Під час заняття вдало поєднує теоретичні знання та практичні вміння з даної дисципліни.

6-8 балів. Студент демонструє якісне засвоєння матеріалу, вільно оперує спеціальною термінологією, аналізує проблемні питання дисципліни. Доповідь змістовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент не обмежується тільки матеріалами лекції. Під час практичного заняття студент приймає участь при обговоренні поставленого питання. Проте існують незначні помилки при змогах застосувати отримані знання в практичній діяльності.

3-5 балів. Студент демонструє достатній рівень засвоєння основного матеріалу дисципліни та поверхневу обізнаність у її проблемних питаннях, допускає незначні помилки. Вміє відповідати на окремі поставлені запитання. При обговоренні інших питань практичного заняття не бере активної участі і не може привести приклади застосування матеріалу на практиці.

0-2 бали. Студент має фрагментарні знання, не володіє програмним матеріалом. Відповіді на поставлені запитання не повні або взагалі відсутні. При відповіді часто зупиняється і не може додатково відповідати на запитання. Не бере активної участі у роботі під час заняття.

Критерії оцінювання презентації

Під час оцінювання презентації враховуються наступні складові:

зміст

- розкрито всі аспекти наведеної тематики презентації;
- матеріал владений у доступній формі;
- слайди розміщені у логічній послідовності;
- заключний слайд з узагальненими висновками;

- бібліографія із зазначенням всіх використаних ресурсів;
елементи оформлення
- зміна слайдів;
- дизайн;
- анімація: стандартна, або установка ефектів під час зміни слайдів;
- графіки, діаграми, малюнки;
елементи творчості
- оригінальність і винахідливі приклади.

9-10 балів	У презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, висловлене власне ставлення до проблеми. Малюнки, таблиці, графіки та діаграми – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно. Презентація характеризується оригінальністю та має науковий характер.
6-8 балів	У презентації відображено розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, висловлене власне ставлення до проблеми. Малюнки, таблиці, графіки та діаграми – у кількості, що не завжди відповідає змісту проблеми. Робота виконана творчо і самостійно. Презентація характеризується певною оригінальністю та має науковий характер.
3-5 балів	Презентація представляє інформацію, структуровану у формі опорного конспекту, зрозумілу для аудиторії. Зроблений акцент на важливих питаннях, проте відсутні самостійні висновки та аргументація.
0-2 бали	Презентація не відображає розуміння проблеми, нашвидку зроблена, чи незакінчена. Наявні значні фактичні помилки, відсутні самостійні висновки та аргументація.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульний контроль є необхідним елементом модульно-рейтингової організації навчального процесу. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Лінгвокультурологія» проводиться двічі на семестр згідно з розкладом модульних контролів, визначених навчальною частиною. До модульної контрольної роботи допускаються студенти, які виконали всі види практичних завдань. Максимальна кількість балів, одержаних під час контрольної роботи, становить 50 (для 1-го модульного контролю) і 50 балів (для 2-го модульного контролю).

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модульна контрольна робота 1		Модульна контрольна робота 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Тести	20	20 (20*1)	30	30 (30*1)
Теоретичні питання	2	30 (2*15)	2	15 (2*15)
Разом		50		50

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Шкала ECTS	Диференційована шкала	Недиференційована шкала	Мінімальний бал – максимальний бал
A	Відмінно	Зараховано	90–100
B	Добре		82–89
C	Добре		74–81
D	Задовільно		64– 73
E	Задовільно		60–63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35–59
F	Незадовільно		0–34

За результатами модульного контролю визначається підсумкова рейтингова оцінка. Оцінка за залік визначається залежно від рейтингового балу. Загальна кількість балів, яку може здобути здобувач, – 100 балів. Вони досягаються шляхом сумування результатів оцінок за всі види робіт.

«Відмінно» (90–100 балів, A)	Заслуговує здобувач, який усебічно, системно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності та виявив творчі здібності.
«Добре» (82–89 балів, B)	Заслуговує здобувач, який повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.
«Добре» (74–81 бал, C)	Заслуговує здобувач, який у загальному роботу виконав, але відповідає на заліку з певною кількістю помилок; вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою.
«Задовільно» (64–73 бали, D)	Заслуговує здобувач, який знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його в майбутній професії; виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; ознайомлений з основною

	літературою, яка рекомендована програмою; допускає на заняттях чи заліку помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.
«Задовільно» (60–63 бали, E)	Заслуговує здобувач, який володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання й використання його в майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.
«Незадовільно» (35–59 балів, FX)	Виставляється здобувачеві, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.
«Незадовільно» (0–34 бали, F)	Виставляється здобувачеві, який володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення цієї дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи здобувача протягом семестру.

До складання заліку допускаються здобувачі вищої освіти, у яких підсумкова модульна оцінка за семестр становить не менше 35 балів і яким зараховано всі види робіт за цей семестр.

Здобувач вищої освіти, підсумкова рейтингова оцінка якого складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний покращити її до початку підсумкового семестрового контролю під час чергування викладачів на кафедрі у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету. Інакше здобувач не допускається до складання іспиту і в нього виникає академічна заборгованість.

Залік із навчальної дисципліни здобувач вищої освіти може не складати, якщо він успішно пройшов усі модульні контролі та його влаштовує підсумкова модульна оцінка. Здобувачі вищої освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить від 35 до 59, залік складають обов'язково. Здобувач освіти може підвищити на заліку рейтинговий бал, при цьому, за результатами складання іспиту оцінка не може бути менша за підсумкову оцінку, яку він отримав за результатами модульних контролів.

Залік проходить в усній формі. На залік виносяться теоретичні, практичні завдання в обсязі навчального матеріалу. Оцінювання результатів навчання на заліку здійснюється за 100-бальною шкалою. Оцінка за залік заноситься у відомість обліку успішності.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Лінгвокультурологія як наука.

Лінгвокультурологія як окрема галузь лінгвістики. Історія виникнення лінгвокультурології.

Тема 2. Теоретичне підґрунтя лінгвокультурології

Теоретична основа лінгвокультурології. Базові поняття та терміни лінгвокультурології. Методологічний статус, принципи й методи лінгвокультурології.

Тема 3. Мова та культура

Поняття культури. Взаємодія мови та культури. Культурна конотація мовних одиниць. Способи презентації культурної інформації в мовних одиницях.

Тема 4. Поняття картини світу в лінгвокультурологічному вимірі

Типологія картин світу. Поняття національно-мовної картини світу. Способи експлікації мовної картини світу. Когнітивна картина світу, її основні властивості. Співвідношення мовної та концептуальної картини світу. Міфологічна картина світу

Тема 5. Мовна особистість.

Поняття і структурна модель Homo Lingualis. Людина Мовна в етнолінгвальному вимірі. Поняття та рівнева модель мовної особистості. Типологія мовних особистостей.

Тема 6. Мовна особистість і лінгвокультурний типаж.

Лінгвоперсонологія як наука. Характерні властивості та базові ознаки лінгвокультурного типу.

Тема 7. Зв'язок мови, мислення і пізнання.

Зв'язок мови і мислення. Категоризація дійсності

Тема 8. Фразеологія та мовні фігури в системі лінгвокультурних засобів.

Фразеологія в лінгвокультурологічному вимірі. Внутрішня форма фразеологізму. Мовні фігури як особливий шар системи лінгвокультурних засобів.

Тема 9. Лінгвокультуреми, символи та архетипи в національній культурі.

Поняття лінгвокультуреми, її диференційні ознаки та класифікаційні параметри. Поняття символу в лінгвокультурології. Типологія символів. Архетип у національній культурі. Співвідношення символів та архетипів.

Тема 10. Поняття та диференційні ознаки концептів.

Поняття «концепт», «лінгвокультурний концепт», «концептосфера» у мовознавчих дослідженнях. Типологія концептів. Структурна модель концепту. Способи концептуальної організації знань.

Змістовий модуль 2

Тема 11. Стереотипи та прецедентні феномени як лінгвокультурні явища в контексті сучасних досліджень.

Поняття стереотипу, його основні ознаки. Класифікація стереотипів. Поняття прецедентного феномена, його основні ознаки та функції. Типологія прецедентних одиниць. Основні джерела прецедентності.

Тема 12. Модель народного знання в мовній картині світу.

Загальнокультурні й етнічні концепти. Прецедентні феномени в етновимірі: ситуації, імена, тексти. Етнічна й соціокультурна стереотипізація в мовних знаках.

Тема 13. Літературна мова і народна мова.

Поняття про етнографізми, діалектизми, okazionalizmi; соціальні діалекти (професіоналізми, жаргонізми, аргі). Літературна норма і діалектна норма.

Тема 14. Основи теорії міжкультурної комунікації.

Теорія міжкультурної комунікації як наука. Національно-культурна специфіка

комунікації. Особливості міжкультурної комунікації. Принципи та механізми взаємодії з чужою культурою.

Тема 15. Напрями зіставних лінгвокультурологічних праць залежно від об'єкта дослідження.

Тема 16. Порівняльна характеристика британської, американської та української лінгвокультур.

Спільне й відмінне при об'єктивації концептів британської, американської та української лінгвокультур.

Тема 17. Лінгвокультурні концепти англомовного та україномовного дискурсу. Порівняння концептосфер англомовного та україномовного дискурсів.

Тема 18. Зіставна лінгвокультурологія та переклад.
Лінгвокультура та переклад: лінгвокультурна компетенція

Тема 19. Індивідуалізм і колективізм в аспекті лінгвокультури та перекладу.

Тема 20. Перекладацькі технології при трансляції культури.
Перекладацькі трансформації. Перекладність / неперекладність: межі та умови

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин					
		у тому числі					
		Лекц. д.в.	Пр. д.в.	С.р. д.в.	Лекц. з.в.	Пр. з.в.	С.р. з.в.
Модуль 1							
1.	Тема 1. Лінгвокультурологія як наука. Лінгвокультурологія як окрема галузь лінгвістики. Історія виникнення лінгвокультурології.	2	2	2	2	2	5
2.	Тема 2. Теоретичне підґрунтя лінгвокультурології Теоретична основа лінгвокультурології. Базові поняття та терміни лінгвокультурології.	2		2			5

	Методологічний статус, принципи й методи лінгвокультурології.						
3.	Тема 3. Мова та культура. Поняття культури. Взаємодія мови та культури. Культурна конотація мовних одиниць. Способи презентації культурної інформації в мовних одиницях.	2		4	2		5
4.	Тема 4. . Поняття картини світу в лінгвокультурологічному вимірі. Типологія картин світу. Поняття національно-мовної картини світу. Способи експлікації мовної картини світу. Когнітивна картина світу, її основні властивості. Співвідношення мовної та концептуальної картини світу. Міфологічна картина світу.	2		4			5
5.	Тема 5. Мовна особистість. Поняття і структурна модель Homo Lingualis. Людина Мовна в етнолінгвальному вимірі. Поняття та рівнева модель мовної особистості. Типологія мовних особистостей.	2	2	4			5
6.	Тема 6. Мовна особистість і лінгвокультурний типаж. Лінгвоперсонологія як наука. Характерні властивості та базові ознаки лінгвокультурного типажу.	2		2	2		5

7.	Тема 7. Зв'язок мови, мислення і пізнання. Зв'язок мови і мислення. Категоризація дійсності.	2		2			5
8.	Тема 8. Фразеологія та мовні фігури в системі лінгвокультурних засобів. Фразеологія в лінгвокультурологічному вимірі. Внутрішня форма фразеологізму. Мовні фігури як особливий шар системи лінгвокультурних засобів.	2	2	2			5
9.	Тема 9. Лінгвокультуреми, символи та архетипи в національній культурі. Поняття лінгвокультуреми, її диференційні ознаки та класифікаційні параметри. Поняття символу в лінгвокультурології. Типологія символів. Архетип у національній культурі. Співвідношення символів та архетипів.	2		4			5
10.	Тема 10. Поняття та диференційні ознаки концептів. Поняття «концепт», «лінгвокультурний концепт», «концептосфера» у мовознавчих дослідженнях. Типологія концептів. Структурна модель концепту. Способи концептуальної організації знань.	2		4			5
	Всього за Модуль 1	20	6	30	6	2	50
Модуль 2							

11.	Тема 11. Стереотипи та прецедентні феномени як лінгвокультурні явища в контексті сучасних досліджень. Поняття стереотипу, його основні ознаки. Класифікація стереотипів. Поняття прецедентного феномена, його основні ознаки та функції. Типологія прецедентних одиниць. Основні джерела прецедентності.	2	2	4	2	2	7
12.	Тема 12. Модель народного знання в мовній картині світу. Загальнокультурні й етнічні концепти. Прецедентні феномени в етновимірі: ситуації, імена, тексти. Етнічна й соціокультурна стереотипізація в мовних знаках.	2		2			5
13.	Тема 13. Літературна мова і народна мова. Поняття про етнографізми, діалектизми, okazіоналізми; соціальні діалекти (професіоналізми, жаргонізми, арго). Літературна норма і діалектна норма.	2		2			5
14.	Тема 14. Основи теорії міжкультурної комунікації. Теорія міжкультурної комунікації як наука. Національно-культурна специфіка комунікації. Особливості міжкультурної комунікації. Принципи та механізми взаємодії з чужою культурою.	2		4	2		5

15.	Тема 15. Напрями зіставних лінгвокультурологічних праць залежно від об'єкта дослідження.	2		2			5
16.	Тема 16. Порівняльна характеристика британської, американської та української лінгвокультур. Спільне й відмінне при об'єктивації концептів британської, американської та української лінгвокультур.	2		4			5
17.	Тема 17. Лінгвокультурні концепти англомовного та україномовного дискурсу. Порівняння концептосфер англомовного та україномовного дискурсів.	2		4	2		5
18.	Тема 18. Зіставна лінгвокультурологія та переклад. Лінгвокультура та переклад: лінгвокультурна компетенція.	2	2	2			5
19.	Тема 19. Індивідуалізм і колективізм в аспекті лінгвокультури та перекладу.	2		2			5
20.	Тема 20. Перекладацькі технології при трансляції культури. Перекладацькі трансформації. Перекладність / неперекладність: межі та умови.	2		4			5
	Всього за Модуль 2	20	4	30	6	2	52
	Всього	40	10	60	12	4	102

5.3. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Лінгвокультурологія як наука. Лінгвокультурологія як окрема галузь лінгвістики. Історія виникнення лінгвокультурології.	2	2
2.	Тема 2. Теоретичне підґрунтя лінгвокультурології Теоретична основа лінгвокультурології. Базові поняття та терміни лінгвокультурології. Методологічний статус, принципи й методи лінгвокультурології.	2	
3.	Тема 3. Мова та культура Поняття культури. Взаємодія мови та культури. Культурна конотація мовних одиниць. Способи презентації культурної інформації в мовних одиницях.	2	2
4.	Тема 4. . Поняття картини світу в лінгвокультурологічному вимірі Типологія картин світу. Поняття національно-мовної картини світу. Способи експлікації мовної картини світу. Когнітивна картина світу, її основні властивості. Співвідношення мовної та концептуальної картини світу. Міфологічна картина світу.	2	
5.	Тема 5. Мовна особистість. Поняття і структурна модель Homo Lingualis. Людина Мовна в етнолінгвальному вимірі. Поняття та рівнева модель мовної особистості. Типологія мовних особистостей.	2	
6.	Тема 6. Мовна особистість і лінгвокультурний типаж. Лінгвоперсонологія як наука. Характерні властивості та базові ознаки лінгвокультурного типажу.	2	2
7.	Тема 7. Зв'язок мови, мислення і пізнання. Зв'язок мови і мислення. Категоризація дійсності.	2	
8.	Тема 8. Фразеологія та мовні фігури в системі лінгвокультурних засобів. Фразеологія в лінгвокультурологічному вимірі. Внутрішня форма фразеологізму. Мовні фігури як особливий шар системи лінгвокультурних засобів.	2	
9.	Тема 9. Лінгвокультуреми, символи та архетипи в національній культурі. Поняття лінгвокультуреми, її диференційні ознаки та класифікаційні параметри. Поняття символу в лінгвокультурології. Типологія символів. Архетип у національній культурі. Співвідношення символів та архетипів.	2	
10.	Тема 10. Поняття та диференційні ознаки концептів.	2	

	Поняття «концепт», «лінгвокультурний концепт», «концептосфера» у мовознавчих дослідженнях. Типологія концептів. Структурна модель концепту. Способи концептуальної організації знань.		
11.	Тема 11. Стереотипи та прецедентні феномени як лінгвокультурні явища в контексті сучасних досліджень. Поняття стереотипу, його основні ознаки. Класифікація стереотипів. Поняття прецедентного феномена, його основні ознаки та функції. Типологія прецедентних одиниць. Основні джерела прецедентності.	2	2
12.	Тема 12. Модель народного знання в мовній картині світу. Загальнокультурні й етнічні концепти. Прецедентні феномени в етновимірі: ситуації, імена, тексти. Етнічна й соціокультурна стереотипізація в мовних знаках.	2	
13.	Тема 13. Літературна мова і народна мова. Поняття про етнографізми, діалектизми, okazіоналізми; соціальні діалекти (професіоналізми, жаргонізми, аргі). Літературна норма і діалектна норма.	2	
14.	Тема 14. Основи теорії міжкультурної комунікації. Теорія міжкультурної комунікації як наука. Національно-культурна специфіка комунікації. Особливості міжкультурної комунікації. Принципи та механізми взаємодії з чужою культурою.	2	2
15.	Тема 15. Напрями зіставних лінгвокультурологічних праць залежно від об'єкта дослідження.	2	
16.	Тема 16. Порівняльна характеристика британської, американської та української лінгвокультур. Спільне й відмінне при об'єктивації концептів британської, американської та української лінгвокультур.	2	
17.	Тема 17. Лінгвокультурні концепти англomовного та україномовного дискурсу. Порівняння концептосфер англomовного та україномовного дискурсів.	2	2
18.	Тема 18. Зіставна лінгвокультурологія та переклад. Лінгвокультура та переклад: лінгвокультурна компетенція	2	
19.	Тема 19. Індивідуалізм і колективізм в аспекті лінгвокультури та перекладу.	2	
20.	Тема 20. Перекладацькі технології при трансляції культури. Перекладацькі трансформації. Перекладність / неперекладність: межі та умови	2	
	Всього	40	12

5.4.Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна

1.	Тема 1. Лінгвокультурологія як наука. Теоретичне підґрунтя лінгвокультурології. Мова та культура. Поняття картини світу в лінгвокультурологічному вимірі.	2	2
2.	Тема 2. Мовна особистість. Мовна особистість і лінгвокультурний типаж. Зв'язок мови, мислення і пізнання.	2	
3.	Тема 3. Фразеологія та мовні фігури в системі лінгвокультурних засобів. Лінгвокультуреми, символи та архетипи в національній культурі. Поняття та диференційні ознаки концептів.	2	
4.	Тема 4. Стереотипи та прецедентні феномени як лінгвокультурні явища в контексті сучасних досліджень. Модель народного знання в мовній картині світу. Літературна мова і народна мова. Основи теорії міжкультурної комунікації. Напрями зіставних лінгвокультурологічних праць залежно від об'єкта дослідження. Порівняльна характеристика британської, американської та української лінгвокультур. Лінгвокультурні концепти англомовного та україномовного дискурсу.	2	2
5.	Тема 5. Зіставна лінгвокультурологія та переклад. Індивідуалізм і колективізм в аспекті лінгвокультури та перекладу. Перекладацькі технології при трансляції культури.	2	
	Всього	10	4

5.5.Самостійна робота

Самостійна робота студентів передбачає їхню підготовку до семінарських занять, пошук, систематизацію та опрацювання додаткового тематичного матеріалу, створення презентацій, роботу на навчальній платформі Google Classroom, підготовку до підсумкового контролю засвоєння знань. Увесь спектр самостійної роботи здійснюється згідно з наступним тематичним розподілом:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Лінгвокультурологія як наука. Лінгвокультурологія як окрема галузь лінгвістики. Історія виникнення лінгвокультурології.	2	5
2.	Тема 2. Теоретичне підґрунтя лінгвокультурології Теоретична основа лінгвокультурології. Базові поняття та терміни лінгвокультурології. Методологічний статус, принципи й методи лінгвокультурології.	2	5
3.	Тема 3. Мова та культура	4	5

	Поняття культури. Взаємодія мови та культури. Культурна конотація мовних одиниць. Способи презентації культурної інформації в мовних одиницях.		
4.	Тема 4. . Поняття картини світу в лінгвокультурологічному вимірі Типологія картин світу. Поняття національно-мовної картини світу. Способи експлікації мовної картини світу. Когнітивна картина світу, її основні властивості. Співвідношення мовної та концептуальної картини світу. Міфологічна картина світу.	4	5
5.	Тема 5. Мовна особистість. Поняття і структурна модель Homo Lingualis. Людина Мовна в етнолінгвальному вимірі. Поняття та рівнева модель мовної особистості. Типологія мовних особистостей.	4	5
6.	Тема 6. Мовна особистість і лінгвокультурний типаж. Лінгвоперсонологія як наука. Характерні властивості та базові ознаки лінгвокультурного типажу.	2	5
7.	Тема 7. Зв'язок мови, мислення і пізнання. Зв'язок мови і мислення. Категоризація дійсності.	2	5
8.	Тема 8. Фразеологія та мовні фігури в системі лінгвокультурних засобів. Фразеологія в лінгвокультурологічному вимірі. Внутрішня форма фразеологізму. Мовні фігури як особливий шар системи лінгвокультурних засобів.	2	5
9.	Тема 9. Лінгвокультуреми, символи та архетипи в національній культурі. Поняття лінгвокультуреми, її диференційні ознаки та класифікаційні параметри. Поняття символу в лінгвокультурології. Типологія символів. Архетип у національній культурі. Співвідношення символів та архетипів.	4	5
10.	Тема 10. Поняття та диференційні ознаки концептів. Поняття «концепт», «лінгвокультурний концепт», «концептосфера» у мовознавчих дослідженнях. Типологія концептів. Структурна модель концепту. Способи концептуальної організації знань.	4	5
11.	Тема 11. Стереотипи та прецедентні феномени як лінгвокультурні явища в контексті сучасних досліджень. Поняття стереотипу, його основні ознаки. Класифікація стереотипів. Поняття прецедентного феномена, його основні ознаки та функції. Типологія прецедентних одиниць. Основні джерела прецедентності.	4	7
12.	Тема 12. Модель народного знання в мовній картині світу. Загальнокультурні й етнічні концепти. Прецедентні феномени в етновимірі: ситуації, імена, тексти. Етнічна й соціокультурна стереотипізація в мовних знаках.	2	5

13.	Тема 13. Літературна мова і народна мова. Поняття про етнографізми, діалектизми, okazіоналізми; соціальні діалекти (професіоналізми, жаргонізми, арго). Літературна норма і діалектна норма.	2	5
14.	Тема 14. Основи теорії міжкультурної комунікації. Теорія міжкультурної комунікації як наука. Національно- культурна специфіка комунікації. Особливості міжкультурної комунікації. Принципи та механізми взаємодії з чужою культурою.	4	5
15.	Тема 15. Напрями зіставних лінгвокультурологічних праць залежно від об'єкта дослідження.	2	5
16.	Тема 16. Порівняльна характеристика британської, американської та української лінгвокультур. Спільне й відмінне при об'єктивації концептів британської, американської та української лінгвокультур.	4	5
17.	Тема 17. Лінгвокультурні концепти англомовного та україномовного дискурсу. Порівняння концептосфер англомовного та україномовного дискурсів.	4	5
18.	Тема 18. Зіставна лінгвокультурологія та переклад. Лінгвокультура та переклад: лінгвокультурна компетенція	2	5
19.	Тема 19. Індивідуалізм і колективізм в аспекті лінгвокультури та перекладу.	2	5
20.	Тема 20. Перекладацькі технології при трансляції культури. Перекладацькі трансформації. Перекладність / неперекладність: межі та умови	4	5
	Всього	60	102

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Підручники та методичні розробки, плакати, таблиці. Технічні засоби: комп'ютер, інтерактивна дошка, проєктор, мобільний телефон.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

- Бондаренко А. Лінгвокультурологія: навчально-методичний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 197 с.
- Загнітко А. П. Лінгвокультурологія: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / А. П. Загнітко, І. В. Богданова; за ред. А. П. Загнітка. – 3-є вид., перероб. і доп. – Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2017. – 287 с.

3. Faizullaev S.-J. Linguoculturology: Monograph / S.-J. Faizullaev. - Our Knowledge Publishing, 2023. – 84 p.

Допоміжна література

1. Колесник О.С. Міфологічний простір крізь призму мови та культури : монографія / Олександр Сергійович Колесник. – Чернігів : РВВ ЧНПУ ім. Т.Г. Шевченка, 2011. – 312 с
2. Кононенко В. Мова у контексті культури [Електронний ресурс] : монографія / Віталій Кононенко. – Київ – Івано-Франківськ, 2008. – 390 с. – Режим доступу: <http://1576.ua/list/Kononenko%20Vitalij.%20Mova%20v%20konteksti%20kyl%60tyru/magazine2/index.html#/2>
3. Кочерган М.П. Зіставне мовознавство і проблема мовних картин світу / М.П. Кочерган // Мовознавство. – 2004. – № 5–6. – С. 12–22.
4. Левченко О. П. Дослідження вербальних символів у лінгвокультурологічному аспекті [Електронний ресурс] / О. П. Левченко. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/73947/07-Levchenko.pdf?sequence=1>
5. Мізін К.І. Зіставна лінгвокультурологія / Костянтин Іванович Мізін. – Кременчук : Видавець ПП Щербатих О.В., 2014. – 164 с.
6. Приходько А.М. Концепти і концептосистеми в когнітивнодискурсивній парадигмі лінгвістики / Анатолій Миколайович Приходько. – Запоріжжя : Прем'єр, 2008. – 332 с.
7. Wierzbicka A. English. Meaning and Culture. – Oxford. - OUP, 2006. - 352 p.